

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Cuvântarea

rostită de Prea Sântia Sa Domnul Episcop al Caransebeșului Nicolae Popea, la deschiderea sinodului eparhial din a. c.

**Christos a înviat!
Domnilor deputați!**

Cu această salutare frumoasă și înălțătoare de inimi a bisericii noastre Vă salut și eu ați, Domnilor, de bunavenire la episcopia noastră și mă bucur din inimă, că am fericirea a Vă vedea iară întruniți în sinod, pentru ca împreună în dragoste și bună-înțelegere frățească să pertractăm afacerile noastre eparhiale, împreună să ne sfătuim asupra lipselor și trebuințelor, ce ne impresoră, asupra durerilor și necazurilor, ce ne apasă în aceste timpuri grele și de tot seriose.

Se zice, Domnilor Deputați, că mai mulți ochi mai bine și mai mult ved decât numai doi, că mai multe capete mai bine pot judeca lucrările decât numai unul, că mai multe inimi mai curând se pot însufleți și îndemna la săvârșirea lucrurilor bune și folositoare decât numai una. Pote că au drept cei ce zic așa, dar numai dacă ochii aceia vor fi limpezi și curați, dacă capetele acelea vor fi sănătoase și luminate, apte de a judeca și dacă inimile acelea vor fi curate și libere de prejudețe, de patimi și de interese particulare egoistice. De altmintearea știut este, că faptele omenesci de sunt bune ori rele ne arată trăinicia lor și rezultatele, ce le trag după sine.

Aceste vederi cred eu, că mai vârtos a fost luate în considerațiune la introducerea organismului bisericesc constituțional în privința noastră mitropolitană. Vor fi socotit pote, pururea vrednicii de pomenire, autorii acestui organism, că prin participarea tuturor credincioșilor în mod constituțional la afacerile comune bisericesci, încă și mai strâns se vor lega și lipi ei de biserica lor, încă și mai cu mare zel și căldură se vor interesa ei de binele și fericirea aceleia, formând astfel cu toții împreună un trup și un suflet, adică o fortărăță tare ca stânca și durabilă

pe vecie, față cu toate eventualitățile și furtunile, ce s'ar mai descărca asupra bisericii noastre.

Până încât scim noi să prețuim și să ne folosim de acest organism frumos și în adevăr constituțional în interesul nostru bine înțeles, în parte nea arătat trecutul, iar mai învêderat ne va arăta viitorul bisericii noastre naționale, dacă și încât îl vom sci noi asigura.

Vremile sunt grele, Domnilor, și pline de serioșitate pentru noi. Greutățile și necazurile urmază repede unul după altul, fără încetare. Anul trecut cu deosebire a fost plin de evenimente nefavorabile pentru biserica noastră. Cele mai simțitoare dintre aceste greutăți și necazuri sunt fără îndoială acelea, care în mod de tot îngrijitoriu ne ating libertatea conștiinței noastre religioșe, viața noastră bisericească, și datinile și obiceiurile noastre strămoșesci, adică așa numitele reforme politice bisericești, despre care a mai fost amintire în sinodele noastre anterioare și care pe lângă toate stăruințele și luptele noastre înconțră, vedem, că au devenit legi în patria noastră, ale căror urmări pot fi cele mai triste și păgubitoare pentru biserica noastră, dacă nu ne vom sci afla și apăra pe toate căile și cu toate mijlocele posibile egale.

Dar e un alt rău și mai mare, Domnilor, chiar e izvorul tuturor relelor și prin urmare și al greutăților și necazurilor noastre amintite; un rău, țic, care într'un mod îngrijitoriu a început a neliniști și nepăciui lumea creștină, dând navală cu totă furia asupra învățăturilor celor sante ddeesci, și răul acesta este: curentul cel păcătos a unei culturi și civilizațiuni false, lipsite de religioșitate și moralitate.

Acest dușman de mörte al bisericii lui Christos are menirea, cum se vede, a abate pe credincioși dela calea cea adevărată a religiuni creștinesci, a-i înștrăina de biserica, a-i face indiferenți ba chiar necredincioși în cele religioșe, demoralisându-i și sălbătăcindu-i mai pe urmă cu totul.

Asupra acestui dușman periculos să ne îndreptăm deci privirile, Domnilor, și să ne luptăm cu toții mic și mare, inteligența în frunte, cu toată puterea cuvântului și cu toată tăria armelor celor sante ale religiei și moralității, întărind și apărând pe credincioșii bisericii noastre de momentele înșelătoare și de cursele cele viclene, dacă ne zace la inimă credința părinților noștri, așezmintele și instituțiunile bisericii noastre și datinile și obiceiurile noastre strămoșești, cari totdeauna a fost fala și razumul cel mai puternic al neamului nostru românesc.

În credință, Domnilor deputați, că D-Voastră încă veți fi pătrunși de asemenea cugetări și simțăminte, față cu organismul nostru bisericesc și cu greutățile de tot felul, ce ne supără și apasă, și că, ca fi credincioși ai bisericii noastre dreptmăritoare veți fi rezoluți a apăra interesele ei cele vitale pe toate terenele și cu toate mijloacele morale și legale înplorând și aici din locul acesta ajutorul de sus asupra lucrărilor noastre sinodale, declar ședința sinodului nostru eparchial pentru anul acesta de deschisă.

Sinodul eparchial aradan.

Ședința III.

S'a ținut în 2/14 Aprilie la orele 3 p. m. Președinte: Prea Sântia Sa părintele Episcop diecesan Ioan Mețianu. Notariu: Dr. Traian Putici.

Presidiul prezintă următoarele esibite:

Deputații Paul Rotariu și Dr. I. T. Mera cer concediu pe întreaga sesiune sinodală. — Concediul cerut li-să acórdă.

Urmând la ordinea zilei comisiunea organizătoare prin raportorul Nicolau Zigre referoză asupra raportului delegațiunei congresuale despre starea despărțirilor ierarhice a românilor de sârbi în a. 1895

Sinodul ia la cunoștință cu plăcere și mulțumită activitatea delegațiunei față de cauzele terminate a-le comunelor Ciacova, Fenlac, Marghita, și St. Nicolaul-mare; ér cauzele încă pendente — delegațiunea să aviséză, să le pună în lucrare și să le termine.

Pentru înlesnirea lucrărilor Sinodul alege o comisiune de 3 jurisconșulți, cari în conșelegere cu delegațiunea și cu avocatul plenipotențiat pentru purtarea proceselor, să conducă și controleze toate cauzele. Diecesei Caransebeșului îi stă în libera voie, că dacă eventual nu s'ar mulțami cu comisiunea alésă din partea Sinodului nostru, se își alégă o comisiune, carea să o notifice delegațiunii congresuale. Spesele să se anticipe din fondul special, încât va fi acésta cu putința.

Urmând la ordinea zilei referada comisiei verificătoare prin raportoriul Teodor Ceontea propune — ér Sinodul verifică pentru restul periodului actual în cercul mirenesc vacant al Aradului pe Vasiliu Pa-

guba; în cercul mirenesc vacant al Tinței pe Paul Fășie; ér pentru cercul mirenesc vacant al Beliului pe Dr. Iustin Pap. D-lor Paul Fășie și Dr. Iustin Pap li-sé acórdă și concediul cerut pe întreaga sesiune.

La ordinea zilei urmoză continuarea referadei comisiunei epitropesce asupra raportului general al senatului epitropesc din Arad. Raportor Dr. Ioan Suciu.

Referitor la p. 12 din raportul general, comisiunea prezentând lista Consistoriului despre unele pretensiuni neincasabile în suma de 6492 fl. 71 cr. propuse spre descriere, propune — ér Sinodul încuviințoză descrierile.

Punctul 11 din raportul consistorial arată, că rațiociniile fondurilor și a fundațiunilor s'a censurat și aprobat de Consistoriu. Comisiunea epitropescă le-a revêdut și a constatat, că starea fondurilor și a fundațiunilor este următoarea:

A. Starea fondurilor și a fundațiunilor: administrate și mai nainte la Consistoriul din Arad.

I. Fondul general. 1. Starea fondului la finea a. 1894. 12064 fl. 45 $\frac{1}{2}$ cr. 2. Intrate în a. 1895. 53579 fl. 26 $\frac{1}{2}$ cr. La olaltă 65643 fl. 72 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895. 44296 fl. 33 cr. Rémâne active la finea a. 1896. 21347 fl. 39 cr. — Sinodul aprobă acésta socótă, făcând următoarele adause:

a) Consistoriul să aviséză, ca în viitoriu să evite ori-ce pestecere a bugetului, și în special să nu prestea din acest fond dări și cheltueli, ce cad în sarcina altor fonduri.

b) Se aviséză Consistoriul a efectui cu cea mai mare rigóre încassarea restanțelor la acest fond.

c) Consistoriul să aviséză, ca să reguleze salariile ce se prestau din acest fond unor funcționari, cari de present în calitatea lor nu fac nici un serviciu diecesei.

II. Fondul instruct episcopesc. 1. Starea fondului la finea a. 1894. 7215 fl. 97 cr. 2. Intrate în a. 1895. 869 fl. 03 cr. La olaltă 8085 fl. 3. Erogațiuni în a. 1895. 767 fl. 75 cr. Starea la finea a. 1895. 7317 fl. 25 cr. La propunerea comisiunei — Sinodul ia la cunoștință cu aprobare.

III. Fondul seminarial diecesan. 1. Starea fondului la finea a. 1894. 9603 fl. $\frac{1}{2}$ cr. 2. Intrate în a. 1895. 10854 fl. 17 $\frac{1}{2}$ cr. 3. Valórea casei fostului institut teologic-pedagogic 30000 fl. La olaltă 50457 fl. 18 cr. 4. Erogate în a. 1895. 13626 fl. 09 cr. Rémâne avere la finea anului 1895. 36831 fl. 09 cr. La propunerea comisiunei — Sinodul ia spre șcire aprobând acest rațiociniu.

IV Fondul pensiunilor învățătorești. 1. Starea la finea a. 1894, 9729 fl. 87 cr. 2. Intrate în a. 1895 1349 fl. 06 cr. 3. Erogațiunile în anul 1895, 93 fl. Rémâne starea la finea

a. 1395 10985 fl. 93 cr. In sensul propunerii comisiunii — Sinodul afind acest raționiu în ordine îl ia spre șcire.

V. Fondul capelei Arad-Gai. 1. Starea la finea a. 1894, 548 fl. 58 cr. 2. Intrate în a. 1895 9fl. 65 cr. La olaltă 558 fl. 23 cr. Starea la finea a. 1895 558 fl. 23 cr. La propunerea comisiunii — se ia spre șcire.

VI. Fondul bibliotecii preparandiale. 1. Starea la finea a. 1894 619 fl. 82 cr. 2. Intrate în anul 1895 25 fl. 47 cr. La olaltă 645 fl. 29 cr. Starea la finea a. 1895 645 fl. 29 cr. La propunerea comisiunii — se ia spre șcire.

VII. Fondul sinodal-congresual. 1. Starea în finea a. 1894 8034 fl. 74 cr. 2. Intrate în a. 1895 527 fl. 68 cr. La olaltă 8562 fl. 42 cr. Starea la finea a. 1895 8562 fl. 42 cr. In acord cu propunerea comisiunii — se ia spre șcire.

VIII. Fundațiunea Patriciu Popescu. 1. Starea la finea a. 1894 458 fl. 50 cr. 2. Intrate în a. 1895 16 fl. 45 cr. Starea la finea a. 1895 474 fl. 95 cr. Comisiunea propune și — Sinodul ia spre șcire.

IX. Fundațiunea Popovici-Paffy. 1. Starea aa finea a. 1894 14442 fl. 18 cr. 2. Intratș în a. 1895 951 fl. 46 cr. La olaltă 15393 fl. 64 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 832 fl. 66 cr. Starea la finea a. 1895 14560 fl. 98 cr. La propunerea comisiunii — Sinodul ia spre șcire cu adausul, ca Consistoriul se purceadă cu urgență la încassarea intereselor restante.

X. Fundațiunea Forray din Soborșin. 1. Starea la finea a. 1894 878 fl. 01 cr. 2. Intrate în a. 1895 33 fl. 19 cr. La olaltă 911 fl. 20 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 12 fl. 60 cr. Starea la finea a. 1895 898 fl. 60 cr. La propunerea comisiunii — se ia spre șcire.

XI. Fundațiunea contelui Almásy din Chitighaz. 1. Starea la finea a. 1894 1735 fl. 07 cr. 2. Intrate în a. 1895 86 fl. 39 cr. La olaltă 1821 fl. 46 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 84 fl. 40 cr. Starea la finea a. 1895 1737 fl. 06 cr. La propunerea comisiunii — se ia spre șcire.

XII. Fundațiunea Gavril Faur din Oradea-mare. 1. Starea la finea a. 1894 7230 fl. 08 cr. 2. Intrate în a. 1895 323 fl. 74 cr. La olaltă 7553 fl. 82 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 196 fl. 17 cr. Starea la finea a. 1895 7357 fl. 65 cr. La propunerea comisiunii — Sinodul ia spre șcire.

XIII. Fundațiunea Ana Iorgovici-Ebesfalvay. 1. Starea la finea a. 1894 5412 fl. 66 cr. 2. Intrate în a. 1895 648 fl. 30 cr. La olaltă 6060 fl. 96 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 513 fl. 41 cr. Starea la finea a. 1895 5547 fl. 55 cr. La propunerea comisiunii — Sinodul ia spre șcire.

XIV. Fondul diecesan de asigurare con-

tra focului. 1. Starea la finea a. 1894 25121 fl. 65 cr. 2. Intrate în a. 1895 4394 fl. 22 cr. La olaltă 29515 fl. 87 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 512 fl. 40 cr. Starea la finea a. 1895 29003 fl. 47 cr. La propunerea comisiunii — Sinodul ia spre șcire, avisând Consistoriul se continue cu rigore încassarea restanțelor la acest fond.

XV. Fondul gimnasial diecesan. 1. Starea la finea a. 1894 7113 fl. 63 cr. 2. Intrate în a. 1895 316 fl. 43 cr. La olaltă 7450 fl. 06 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 12 fl. 45 cr. Starea la finea a. 1895 7417 fl. 61 cr. La propunerea comisiunii — Sinodul ia spre șcire.

XVI. Fundațiunea Teodor Pap. 1. Starea la finea a. 1894 64777 fl. 16 cr. 2. Venitul în a. 1895 7334 fl. 83 cr. La olaltă 72111 fl. 99 cr. 3. Erogațiuni în a. 1895 6228 fl. 28 cr. Starea la finea a. 1895 65883 fl. 71 cr. Comisiunea propune — ér Sinodul ia cu plăcere la cunoșcință acest raționiu.

Sedința IV

S'a ținut în 3/15 Aprilie 1896, la órele 10 a. m. Președinte: Prea Sântra Sa părintele Episcop diecesan: Ioan Mețian. Notariu: Vasile Goldiș.

Punându-se la ordinea șilei alegerea celor 3 juriconsulți pe lângă delegațiune, se aleg d-nii Nicolau Zigre, Emanuil Ungurian și Dr. Nicolau Oncu. Tot odată prin o telegramă se comunică și Sinodului din Caransebeș conlusul referitoriu la cestiunea acésta.

Raportul comisiunii financiare Dr. Ioan Suciu referează despre următoarele fonduri:

I. Fondul bisericesc clerical se presentă în starea următoare: Remonență cu finea a. 1894 401,993 fl. 32 cr. Intrate în a. 1895 32,759 fl. 11 cr. total 434751 fl. 43 cr. Eșiți în a. 1895 24864 fl. 83 cr. Avera cu finea a. 1895 409886 fl. 60 cr. — Se ia spre șcire.

II. Fondul școlar și aucta, presentă starea următoare: Remanență din a. 1894 53242 fl. 75 cr. Intrate în a. 1895 3277 fl. 02 cr. Total 56519 fl. 77 cr. Eșite în anul 1895 934 fl. 42¹/₂ cr. Avera cu finea a. 1895 47,189 fl. 31 ¹/₂ cr. — Sinodul ia la cunoșcință.

III. Fondul pensional presentă următoarea stare: Remanență din a. 1894 30147 fl. 38 cr. Intrate în a. 1895 1845 fl. 48 cr. Total 31992 fl. 86 cr. Eșite în a. 1895 800 fl. Avera la finea a. 1895 31192 fl. 86 cr. — Se ia spre șcire.

IV. Fundațiunea „Balla“ Remanență din a. 1894 11100 fl. 55 cr. Intrate în a. 1895 805 fl. 55 cr. Total 11906 fl. 10 cr, Eșite în a. 1895 530 fl. Avera la finea a. 1895 11376 fl. 10 cr. — Sinodul ia la cunoșcință.

V. Fondul preoțesc. Starea fondului la finea a. 1894 265802 fl. 84 cr. Intrate în a. 1895

58107 fl. 24 cr. Total 323910 fl. 08 cr. Eșite în a. 1895 32878 fl. 27 cr. Avere la finea a. 1895 291031 fl. 81 cr. — Să ia la cunoștință.

VI Depozite. Suma la finea a. 1894 71,750 fl. 13 cr. Sporire în a. 1895 5925 fl. 62 cr. Total 77684 fl. 75 cr. Scădere în a. 1895 7812 fl. 27 cr. Avere la finea a. 1895 69872 fl. 78 cr. din cari în bani gata 1599 fl. 87 cr.; în libele de depuneri 43704 fl. 54 cr.; în obligațiuni și hârtii de valoare 24568 fl. 07 cr. Suma 69,872 fl. 48 cr. — Să ia la cunoștință.

VII Fondul pentru despărțirea comunelor mixte. Starea la finea a. 1894 16,178 fl. 34 cr. Intrate în a. 1895 235 fl. 92 cr. Total 16414 fl. 26 cr. Eșite în a. 1895 920 fl. 80 cr. Avere la finea a. 1895 15493 fl. 46 cr. — Să ia la cunoștință.

VIII Fondul pretesionilor dubioase. Starea la finea a. 1894 9760 fl. 61 cr. Intrate în a. 1895 211 fl. 52 cr. Total 9972 fl. 13 cr. Eșite și descrieri în a. 1895 2338 fl. 33 cr. Avere la finea anului 1895 7633 fl. 80 cr. — Să ia spre știre.

Comisiunea bisericească prin raportorul său Constantin Gurban referă următoarele:

a) Cetindu-se raportul senatului bisericesc constatător din 17 puncte al Consistoriului din Arad — acest raport la propunerea comisiunii să ia la cunoștință, exprimându-și Sinodul recunoștința față de marimozii donatori și sprijinitori ai bisericii noastre.

b) Cetindu-se raportul senatului bisericesc constatător din 9 puncte al Consistoriului din Oradea-mare la propunerea comisiunii să ia atât în general cât și în special la cunoștință cu observarea făcută la p. 8 și anume: Sinodul îndrumă Consistoriul din Oradea-mare a procedea cu mai mare energie la încassarea restanțelor fondului preoțesc; tot odată să îndrumă senatul bisericesc din Arad, ca și din partea sa să raporteze despre încassarea și restanțele acestui fond.

Sedința V

S'a ținut în 3/15 Aprilie 1896 la orele 5 p. m. Președinte: Prea Sântia Sa părintele Episcop diecesan Ioan Mețian. Notariu: Iosif Besan.

După cetirea și autenticarea protocolului ședinței a III deputatul Nicolau Zigre face următoarea propunere: Având în vedere, că după articolul de lege IX din 1868 referitoriu la înarticulara Metropoliei române. iurisdicțiunea ierarhiei române să estinde asupra tuturor românilor ortodocși, cari să află pe teritoriul limitat în articolul de lege „Ungaria și Transilvania” și având în vedere, că arondarea teritorială a dieceseselor sufragane din Metropolie nu învôlvă întregul teritoriu limitat în lege: ér biserica are să urmărească credincioșii săi pretutindenea până

unde îi este admisă iurisdicțiunea după lege, propun: Consistoriul aradan să fie însărcinat a face un plan de arondare pentru diecesa noastră, care să cuprindă întreg teritoriul limitat în articolul de lege și respective pre toți românii ortodocși aflători pe acel teritoriu. ast-fel ca fie-care credincios al bisericii noastre din teritoriul metropoliei să aparțină unei dintre diecese și să fie înregistrat în cutare parochie.

Propunerea acésta Sinodul o transpune Consistoriului din Arad spre studiere, cu însărcinarea, ca la proximal sinod să prezenteze un plan în privința acésta, éră măsurile ce se vor lua în meritul cauzei, să să facă în conțelegere cu Consistoriul din Caransebeș.

Comisiunea bisericească raportează prin raportorul său Constantin Gurban asupra propunerii Consistoriului din Arad în meritul înființării de fonduri ștolare în fie-care parochie.

În consonanță cu propunerea comisiunii Sinodul decide în principiu: a să înființa încă în decursul anului curent în fie-care parochie în diecesă un fond cu asemenea menițiune; pentru augmentarea acestui fond sinodul permite a) a se separa din averea disponibilă a com. bisericești a patra parte ca basă de înființare; b) în fie-care an a se face colecte, resp. îngrijiri pentru augmentare prin donațiuni, legate, etc.; c) Consistoriul se prezenteze un special proiect de regulament pentru administrarea acestor fonduri, la proxima sesiune sinodală. d) Până la regularea definită a acestui fond, venitele lui să adaug la capital. La propunerea deputatului Nicolau Zigre — Sinodul propunerea însași o transpune ambelor consistore spre studiere, ca apoi la anul viitoriu să o prezenteze Sinodului.

Sedința VI.

S'a ținut în 4/16 Aprilie 1896 la orele 10 a. m. Președinte: Prea Sântia Sa părintele Episcop diecesan Ioan Mețian. Notariu: Ioan Lengeru.

După cetirea și autenticarea protocolului ședinței a IV — să acórdă concediul cerut deputatului Dr. Nestor Opreanu.

La ordinea zilei urmăză referada comisiunii verificătoare asupra alegerei deputatului mirean Sever Bocșan în cercul Aradului și din cercetare constatându-se iregularități, comisiunea propune, ér Sinodul enuncie prin conclus: nimicirea actului de alegere.

Dr. Ioan Duma referentul comisiunii epitropoști, raportează asupra raportului senatului epitropoesc din Oradea-mare. Într-un raport, în general, se ia la cunoștință, ér în particular se votază școlei din Beliu un ajutor temporal de 50 fl.

Rațiociniul Consistoriului din Oradea-mare despre manipularea averii în a. 1895 cu percepțiuni de 10527 fl. 97 cr. Erogațiuni 9688 fl. 80 cr. Prisos 839 fl. 17 cr. la propunerea comisiunii — să aprobă.

Rațiociniul fundațiunii Zaharie Mihoc cu percepțiuni de 4637 fl. 90 cr. Erogațiuni 160 fl. Prisos 4477 fl. 90 cr. La propunerea comisiunii — se aprobă.

Rațiociniul fundațiunii Oancea cu percepțiuni de 585 fl. 39 cr. Starea la finea a. 1895 585 fl. 39 cr. Acceptând Sinodul opinia comisiunii — îl aprobă.

Rațiociniul fundațiunii George Lazar și soția Hermina cu percepțiuni de 1059 fl. 55 cr. Starea la finea a. 1895 1059 fl. 55 cr. La propunerea comisiunii — se aprobă.

Protocolul de scontru al comisiunii sinodale, subternut de Consistoriul din Oradea-mare, după propunerea comisiunii — se ia spre scire.

Deputatul Emanuil Ungurian având în vedere, că Sinodul eparhial trebuie să aibă cunoștință despre aceea, că banii diecesei în ce soi de avere sunt investiți, câți bani sunt în fie-care soi și care cum se rentează, respective care soi de avere este mai rentabilă; având mai departe în vedere, că o evidență de acesta natură nu ni-a prezentat cu socoțile lor nici Consistoriul din Arad, nici cel Oradea-mare; având mai departe în vedere, că casele din an în an scad în valoare prin usare și prin vechimea lor, și că din socoțile Consistoriilor nu se vede a se fi îngrijit de un feliu de amortisare a deteriorării caselor, face următoarele două propuneri:

A. Atât Consistoriul din Arad, cât și cel din Oradea-mare să prezente pe viitoriu la fie-care Sinod dimpreună cu socoțile lor și un conspect despre toate ramurile de avere, în care e investit capitalul, sau averea diecesană, érá în acest conspect să se facă evident:

a) Cât capital e investit în fie-care ram de avere adecă cât costă fiecare pământ sau casă, cât costă efectele și ce feliu de efecte, câți bani sunt depuși la institute de bani, eventual câți în alte soiuri de avere.

b) Acel soi de avere respective pământ, case, efecte etc. cât venit brut aduce anualminte? Cât sunt spesele și cât venitul curat al fiecărui soi de avere, în fine câte procente aduce capitalul investit la fiecare soi de avere?

B. Propune înființarea unui fond de amortisare pentru fiecare casă, la acest respective la aceste fonduri să se adauge în tot anul din venitul respectivelor case un procent al capitalului investit în aceea casă. Acest fond e neatacabil, să administrează, în cont separat, érá venitul fondului să adaugă la capital.

Ambele propuneri se transpun consistórelor spre studiere și opinionare.

Nicolae Zigre, raportorul comisiunii organizátóre, raportéză asupra propunerii cu quota de ajutorare, trimisă din partea guvernului.

Sinodul acceptéză părerea comisiunii: raportul presidial se ia la cunoștință, se constată corectitatea procederei urmate în cauză din partea Consistoriului; aviséză totodata Consistoriul să urmeze și mai departe în conformitate cu reprezentațiunea sa din 2 Faur 1895. Nr. 5290/1894 și cu concludul congresului național-bis. Nr. 75/1895. prot. și respinge ori-ce ingerință.

Același raportor așterne opiniunea comisiunii org. asupra proiectului de statute pentru fondul preoțesc, — se transpune ambelor Consistóre spre întregire și completare.

Statutele fondului de pensiune ale profesorilor și funcționarilor consistoriali diecesani se primesc în general cât și în special, cu puține neesențiale modificări, — până la §-ul 15.

Un act istoric.

În cele ce urmează publicăm diploma edată de împăratul Iosif II la anul 1785 după un exemplar tipărit și comunicat nouă prin părintele Petru Serb din Ghiriș.

Noi Iosif al doilea cu darul lui Dumnezeu ales a Romanilor Împărat pururea August; a Germaniei, Ungariei, Boemiei, Dulmației, Croației, Slavoniei etc. Craiu Apostolicesc Archiduc a Austriei, Dux a Burgundiei și a Lotaringiei, Mare Dux a Etruriei, Mare Prințip a Transilvaniei, Dux a Mediolanului, Mantovei, Parmei etc. Comit a Hapsburgului, a Flandriei. Tirolului etc. etc.

Cu acestea facem înșcințare Tuturor căroră se cuvioe: Noi dela începutul Stăpâniei noastre spre aceea ne-am direa Cugetul și Părintésca Sîrguință, neostenită purtare de grijă, și toate Nevoințele spre aceasta ni leam întors, ca fericirea Neamurilor celor supuse împărăției Nostre, după putere se o sporim, și se o așezăm, ne facând nici o deschilinire, sau osebite întră stat și sörte; întră Neam și Lege. Inșă cunoscând Noi, cumcă spre dobândirea acestui sfêrșit fórte mult ar folosi mai bună lucrarea Pământului, și deșteptarea de Stradanie, și cumcă aceasta într'alt chip nu s'ar puté dobândi, fără cu slobozirea fețelor sau a Capetelor, carea fiește căruia om dela e dată șiși din partea Statului de obște se cade, încâtui și despre Coloni, de obște se se așeze, și Proprietatea lucrurilor, încât aceea Colonilor după lege se cuvine, scutită se se facă. Pentru acest sfêrșit dară voim, și poruncim, ca acestea Punturi ce urméză; Legi de obște se fie, și spre a tuturor Cunoștință de obște, și îndreptate, în toate locurile se se vestéscă.

Întéiu: Sörtea Iobacéscă, încât acea pe Coloni până acuma supt vecinică supunere, și de un loc legați îi ținea, de aici înainte de tot o stricăm, și o stergem, nici voim ca Numirea: Iobagiu întră acéstă înțelegere mai mult se se pomenéscă, și pentru aceea pe toți și pe fiește-care Coloni, ori de ce Neam, sau Religie vor fi, încâtui despre fețele sau capetele sale, îi numim a fi de aici înainte oameni de umblare slobodă, și poruncim, ca pretutindenea ca aceeași se se aibă, și se se cunóscă:

mai ales că și Legea firei, și folosul Bunului de obște aceastași îndemână, și poștește. De unde urmază, că pentru aceasta trebuie să încete toate Legiurile despre res-cumperarea Libertății sau a Slobozeniei.

A doua: Voim a fi slobod fiește cărui Colon după plăcerea sa, încă și fără voiea Domnului locului a se căsători, în învățături și Stiințe a se deprinde, a învăța meșterii, și meșteșuguri, și cu acestea, sau acelea în tot locul a putea trăi, și a se câștiga.

A treia: Nici un colon, nici feciorul lui, nici fata sau alcineva din familia, sau casa lui, nu se pôte peste voe silii la slujbele curtești a Domnului locului, ci să lă-să fieștecare în slobodă voiea sa, a intra întrunele ca a-celea slujbe, de va vrea a le primi, și despre acelea cu Domnul locului de bună voie va puté face tocmală de Sâmbrie, cum îi va plăcé.

A patra: Fiește care Colon pôte după plăcerea sa, și pe cum vrea, tôte luururile sale cele mutătoare și ago-nisite, adecă (aici e rupt te c stul în estensiu-ne a a d o u e s é u t r e i c u v i n t e .) Prețuirea Pămên-turilor, Riturilor, Morilor, sau Viilor a le vinde, dărul, schimba, zalogi, Pruncilor, sau altor Rudenii (lipsesce te c stul de v r ' o d o u e , t r e i c u v i n t e) da, sau cui îi va mai plăcé ale lăsa, cu un cuvânt: despre ace-lea după plină voiea sa a rândul, întreg remânând Le-giuitul iuș, sau (lipsesce un cuvânt) cel de pu-rurea a Domnilor Locurilor; înse cu acéstă înțelegere: ca Greutățile sau Datoriile, cele ce pe lângă aceste fun-duri (încât adecă prin Domnime nu s'ar răsplăti:) de vên-zătoriu, sau Lăsătoriu se țin, să trecă la Cumperătoriu sau la acela, cărui acelea i-s'au lăsat, și care adevărat întră în Moștenirea lor.

A cincea: Pentru-ca mai bine se fie întărită apă-rea Coloniilor întru cele, ce stăpânesc ei, milostivește rânduim, ca încă nici despre vatră, au Sessia Colonescă, sau ori ce alte funduri ale sale, fără legiuită, și destulă pricină, și fără mai nainte Cunoșterea Comitatului seu, ei, sau ori cine moșteni a lor, să nu se pôtă scôte afară, sau turbura, ci în pacinica și nengăimăcita moștenire ace-lora pururea să se lase, și nici dintr'un loc sau Comitat la altul fără voiea lor să se strămute.

A șesea: Înralte lucruri, care nu sunt cupinse în-tru acestea Punturi, Colonii or avé a se îndrepta după cele mai nainte date Orândueli și de cumva s'ar întâmpla a pătîmi ei ceva batjocuri, și asupriri, atunci Comitatul datori va fi ale da Sprigeană fiscușescă și îndestulare pen-tru asupririle suferite.

Acestea Toate întru aceasta formă pentru Coloni fiind rënduite, și vestite milostivește ne încredințăm, că și ei însuși, Părintescului Nostru Cuget vor responde, și cu Sirguinta sa, și bărbătescă în Economia câmpului de-prindere, Bunul de obște, a sa, și a moștenilor săi feri-cire, după puțință, s'or nevoi a o mâna înainte. Dat în Archiducésca Nôstră Cetate Viena Austriei, în douăzeci și două de zile a lunei lui August; Anul Domnului o mie șapte sute optzeci și cinci. A Impărăției nôstre: a-decă: a Romanilor douăzeci și unu, a Ungariei, Boemiei,

și a celorlalte al cincelea an. I o s i f m. p. L. S. Grof Franțisc Esterházi, m. p. Iosif Méheși, m. p.

D I V E R S E .

† *Necrolog.* Înregistrăm cu durere, că tinerul de bună speranță Georgiu I. Dogariu iurist de anul al III după un morb scurt a réposat în Domnul în 8/20 Aprilie a. c. în frageda etate de 20 de ani.

Rămășițele pământesci a-le defunctului s'au așe-đat spre vecinică odihnă în 9/21 Aprile a. c. Servițiul funebru a fost oficiat de 4 preoți și un diacon, în pre-sență unui public ales și numéros, care s'a grăbit să deie ultimul onor defunctului și mângăiere adênc întristatei fa-milii. Colegii de studii ai defunctului din Oradea-mare au fost reprezentați prin o deputațiune esmisă din sinul lor constătătoare din d-nii: Bordan, Chicin, Crișan, Dirm-ba, Grozda și Marcuș.

La finea prohodului părintele protosincei Augustin Hamsea ținu un discurs funebral în carele dete expresiune durerii celei mari ce o lasă réposatul în urma sa, mân-găind familia rămasă în doliu cu armele s-tei nôstre reli-giuni. Cântările funebrali au fost esecutate de corul semi-narial. La mormânt rosti st. jur. R. Chicin un frumos discurs de adio.

Asociindu-ne și noi doliului celui mare rugăm pe Dumneđeu, ca familiei rămase în doliu să-i dea tăria su-fletescă trebuinciosă, ca să pôtă suporta acéstă grea în-cercare a provedinței, ér sufletul réposatului să-l așeđe în locașurile dreptilor.

În veci amintirea lui!

† *Necrolog.* Véd. Florița Albici ca soțiă, Maria Albici ca mamă, Ioan și Emilia ca ffi, Vasilie Albici și soțiă Saveta ca unchi, véd. Sofia Braja ca cumnată, So-fia Mladin, născ. Albici ca verișană; cu inima plină de durere aduc la cunoștință, că iubitul soț, fiu, tată, nepot, cumnat și vér Dimitrie Albici, notariu comunal în Nadab, în etate de 45 ani și a fericitei sale căsătorii de 20 ani, împărțășit cu sfânta taină a cuminecătorei, după scurte dar grele suferințe la 6/18 Aprile séra la 9¹/₂ óre și-a dat sufletul nobil în mânil Creatorului. Rămășițele pămênțești ale neuitatului defunct s'au depus spre eternă odihnă după rital gr. or. român în cimiteriul din Nadab, în 8/20 Aprile după ameađi la 1 óră. Fie-i țerina ușoră și memoria în veci binecuvântată!

† *Leo Say*, renumitul politician și publicisc fran-ces a murit alaltaeri în Paris. El s'a născut la 1826; a fost mult timp directorul țiarului „Journal des Debats“ La 1871 a intrat în cameră, și mai târđiu a fost ales prefect al Seinei. În patru rënduri a ocupat fotoliul mi-nistrului de finace și a funcționat și ca președinte al se-natului. În 1886 a fost ales membru al academiei fran-cese, și a scris mai multe opuri financiare de mare valóre.

* *Aluminiul ca requisit de scris.* De un timp încóci bărbații esperți recomanpă la scrierea pe tăbli-ele școlariilor ceruze de aluminiu; în timpul mai nou

alumiului a început a fi întrebuințat și pentru scrierea pe sticlă. S'a făcut adecă descoperirea, că liniile trase cu aluminiu pe sticlă curată, udă, dau o lucire metalică dacă privim pe sticlă, ér dacă o ținem spre lumină, apar întunecate. Liniile acestea abia pot fi șterse prin frecare, și nici în apă, nici în aciduri nu se disolvă. Fiind-că în asemenea mod se pôte scrie cu aluminiu și pe porcelan, descoperirea acésta va avè de sigur frumos viitoriu și va fi des aplicată spre scopuri industriale mai dezvoltate.

* **Bibliografie.** În editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov a apărut: *Istoria Patriei*, în legătură cu evenimentele epocale din istoria universală, pentru școlile populare române, de Vasile Goldiș, profesor. Un exemplar 25 cr.

* **Iubileul de 300 de ani al unui proces.** În 19 Iunie a. c. se va ținé pertractarea finală a unui proces la o judecătoria din Bavaria. Procesul ăa fost întentat înainte de asta cu 300 de ani: la 21 Iunie 1596 de locuitorii opidului Burgsinn contra familiei Thüngen pentru o pădure estinsă, care acum valoréză două milioane mărci. În decursul ăecilor și sutelor de ani, făcäre locuitor a jertfit câte un ban pentru acoperirea speselor și judecătoria li-a dat pădurea locuitorilor din Burgsinn, cari o posed pênă în ziua de astăzi, dér urmașii familiei Thüngen voesc pe calea judecătoriei să-și câștigue pădurea éráși înapoi.

* **Estensiunea Londrei.** Londra are o estensiune de 1786 metri pătrați (32,4 mile pătrate) și după conscripția din urmă (1886) are peste 4³/₄ milioane de locuitori; își pôte ori-cine face o idee despre estensiunea Londrei, când aude, că unui om i-a trebuit 223 de zile și 11 óre, socotit pe órá 6 kilometri, până când a parcurs pe jos tóte stradele din Londra.

* **Colera se ivește.** În Egipt și anume în orașul Alexandria s'a ivit colera. Direcția serviciului român sanitar superior a dat ordine la Sulina, ca să fiă supuși unei inspecțiuni sanitare și desinfectării atât pasagerii cât și mărfurile, cari vin de prin părțile contaminate.

* **Bibliografie.** A apărut „Gramatica Germană” teoretică-pract că pentru usul tinerimei române de Sava Popovici-Barcian. ódin. paroch ortod. răsărit. în Rășinari, asesor consis. metropolitan și archidieceșan etc., decorat cu crucea cu corónă de aur pentru merite. Edițiunea a cincia, revidată și complectată de Dr. Daniil Popovici Barcianu. Sibiu, tiparul „Institutului tipografic”, 1896. — Un op fórte voluminos, cuprinđeud 932 pag. format mare 8°, plus o prefață de vre-o șapte pagine. În partea din urmă se află și un dicționar de vre-o 24 pag. Un exemplar costă 1 fl. 40 cr.

* **Vênătóre cu ajutorul buhelor preparate (umplute).** Un vênător din Hanovera, cu numele Carol Wiegand, a preparat (umplut) o buhă, care cu ajutorul unui mechanism se pôte mișca chiar ca o buhă viuă: își ridică aripele și merge ici, colo, ér celelalte paséri răpitóre se aruncă asupra ei, ca și când buha preparată ar fi viuă. Vênătorul Wiegand a făcut încercări de vênătóre

cu buha acésta și într'un an a înșelat mai mult ca 400 de paséri răpitóre și le-a puștiit.

* **Dare de samă și mulțămită publică.** Epitropia parochială rom. gr. or. din Cil, protopresbiteratul Buteni vine și pe acésta cale a raporta, despre dăruirile benevole făcute sub conducerea părintelui Nicolau Dragancea din partea credincioșilor noștrii pe sama bisericeii și școlei nóstre din Cil și anume:

Ilie Ancatêu un prapore roșu cu crucea aurită cu 40 fl., Ioan Jurcuța un prapore roșu cu crucea aurită cu 40 fl. Mai mulți credincioși doi prapori albastrii cu 60 fl., apoi érá unul roșu și unul negru cu 30 fl., unul de mătase cu 70 fl., două sfeșnice mari cu 6 lumini cu 20 fl. Cinci sfeșnici mici pe prestol cu 10 fl. Un Chivot din lemn aurit cu 30 fl. Un rënd de odejdii preoțesci cu 70 fl. Două iconi mici pentru sêrbătóri cu 6 fl. și una rugă înainte bisericeii acoperită cu plev, și una în țarină: amendouă cu 30 fl. Mai multe credincioșe au făcut un stihar alb preoțesc cu 6 fl., trei stihare albe pentru prunci cu 9 fl., trei mășae albe în colorii cu 10 fl.; Lazar Dărêu două rē pizi și crucea aurită cu 20 fl. Vasiliu Ancateu două repizi aurite cu 12 fl. Ștefanu și Ilie Lorinți două sfeșnice din plev la repiz cu 2 fl., Ioan Jurcuța una cruce de argint aurită cu 21 fl. Iuliana și Elena Cacinca un mășaiu ales cu mătase în colorii pe analogul dela evanghelie cu 20 fl. v. a. Petra Florea un mășaiu în colorii pe prestol cu 10 fl. Ioan Palincasiu un analog la apostol pentru prunci cu 1 fl. 50 cr., Augustina Lupan, două iconi mari cu ram aurit cu 15 fl. și 4 sfeșnice de aramă cu 5 fl., Iuliana Popa un rënd de odejdii preoțesci cu 50 fl. Savu Haiducu icóna mormântului cu 6 fl. Ioanu Margia un rënd de odejdii negre cu 25 fl. Ioan Ancatêu trei candelé de argint cu 25 fl. Arcadiu Cacinca două iconi mari cu ram aurit cu 32 fl., și două candelé mici cu 6 fl. Parteniu Coțoiu un policandru cu 6 lumini cu 30 fl. Teodor Florea, Lazar Dărêu și Vasiliu Ancatêu șapte stihare pentru prunci colorate cu 38 fl. 42 cr. și un iconostas în mijlocul bisericeii cu 2 fl. 20 cr. Mai mulți credincioși a făcut în biserică 32 de scaune cu 100 fl. Toți credincioșii au cumpêrat la biserică un clopot de 262 kg. și unul de 60 kg. cu 545 fl. Au dăruit pentru răpărarea bisericeii 500 fl., pentru cumpărarea și repararea casei parochiale 1200 fl., pentru edificarea școlei 1600 fl., au înființat un fond de bucate parte grâu, parte cucuruz în preț de 500 fl., mai mulți credincioși a contribuit la înființarea corului vocal bisericesc prin dirigintele Demitriu Gherda din Chizetêu 100 fl. Tinerimea a cumpêrat un apostol la biserică cu 6 fl., și „Corul Vocal” și-a înființat un fond de 21 fl. v. a. Suma totală face 5328 fl. 70 cr.

Deci prin acésta venim a ne exprima cea mai profundă mulțămită tuturor acelor credincioși, cari au adus aceste daruri pe altariul Domnului. Rugăm pre Atotputernicul Dumneđeu să le rēsplătéscă la toți însutiți și înmiiți; asemenea și bravului nostru preot Nicolau Dragancea, carele în continuu s'a ocupat, să afle calea prin care să putem dilnic înainte. — Cilu, la 4 Martie 1896. — Epitropii: Ilie Ancatêu, Lazar Dărêu.

* *Venitul dîlnic al principilor germani.* Regele Prusiei p te cheltui pe fie-care  i 23.100 marce, regele Bavariei 11.050 marce; regele Sacsoniei 5.560 marce; regele W rttembergului 5.271 marce; mare-ducele de Hessen 2.964; marele-duce de Oldenburg 1.385; marele-duce de Mecklenburg-Strelitz 940; regentul de Braunschweig 1.917; ducele de Sacsă-Meiningen 1.865. Cel mai mic venit il are ducele de Reiss senior, care numai 214 marce p te cheltui la  i.

* *Italianii în captivitatea abissiniană.* Un oficer abissinian, Amonos Batha, scrie următoarele despre modul cum sunt tratați prinsonerii italieni: „Prinsonerii sunt num roși și nouă ne cauz z  multe neplăceri. Mai mulți dintre prinsoneri sunt internați în  oa, unde în de ale mâncărei nu sufer lipsă. Oficerii r m n de-o cam dată în taber , pentru-că se sper z , că ru peste mult se va încheia pacea și că Negus-ul va ordona predarea prinsonerilor. Cu t te acestea  menii aceștia sunt fórte ne ndestuliți. Fără nici o cauză (?), în t t   iua, de dimineața p n  s ra se tot tinguese, deși sunt mai bine tratați, dec t înși-și oficerii abissinieni. Ba unele somități abissiniene, ca principele Makonnen,  nvit  chiar și la pr nd pe oficerii italieni. Fia-care oficer italian are l ng  el și c te un soldat Italian pentru serviciu.  r l ng  cei bolna visunt chiar și c te doi-trei soldați. Ce privese soldații de r nd italieni, ei primesc instrucțiune după regulamentul razului Agos. Peste 500 de soldați italieni sunt întrebuițați pentru construirea drumului, ce duce dela Artalo la Messegea. Aceștia încă lucr  numai ca de silă și trebuie tot-d una să stea cine-va după ei, cari se-amenințe cu b ta. Sunt unii între soldați,  ice Batha, cari se disting de cei alalți, nu numai că lucrez , d r și c nt  fórte frumos. Deja unii sciu bate toba n str  cu clopoșele, și sciu să c nte fórte frumos pe instrumentele n stre musicale. Unul dintre acei soldați italieni, cari sciu c nta frumos, este Albrecht Piana, acesta a fost dus înainte reginei Tajtu, căreia i-a c ntat unele piese fórte plăcute și pe regina întu at ta a  nc ntat-o, încât a  is, că pe Piana nu-l mai lasă dela sine. Acum tract z  cu el ca și cu un oficer, și toți generalii  i fac frumoșe daruri. Un alt soldat italian a arătat Abessiniienilor jocul italian cu cubi și în  iua următoare deja nenumărați oficeri abissinieni și-au probat norocul la el. Negusul însă, care din  nt mplare a aflat de acésta, at t s'a înfuriat pe soldatul italian, încât numai dec t l'a și împușcat, pentru-că a început să  ntroduce  acel joc între oficerii abessinieni.“

* *Bun și rău.* Ceea ce numim noi astăzi „humanitate“ era necunoscut înainte celor vechi. Morala și filosofia antică grecesc  și romană se basa pe un egoism real și puternic, încât dreptul individual era  socotit ca ținta cea mai înaltă; ba chiar vechiul testament și însuși profetul Moise par a se fi inspirat de asemenea principii. „Să onorezi pe tatăl tău și pe mamă-ta, ca să tr esci m ult și bine pe p m nt“. Ideia  nbirei de-apr pelui era la cei vechi cu totul necunoscută. Mai  nt iu etica lăți între

 meni iubirea de-apr pelui între genul omenesc. Punctul principal al moralității nu mai zace în individ, ci în universul omenimei. Baco de Verulam cu privire la acésta  ice: „Bun este aceea, ce are de scop, producerea și înmulțirea fericirii și a prosperității publice, — r u este aceea, ce nisuesce la distrugerea fericirii publice“. Etica creștină  ice: „Iubesce pe deapr pele tău, ca pe tine însu-ți“. „Ceea ce omul face altuia, își face șie-și, deorece toți  menii sunt de-o ființă“, — său, după Hegel, „ași av  eu-l său într'altul“ este virtute. Hume  ice, că basa moralei este principiul simpatiei. Adevăratul om bun nu cun ște nici o deosebire între el și altul.

* *P n  la ce înălțime se pot ridica baloanele?* Profesorul Dr. Assman din Berlin într'o ședință a societății aerostatice de acolo a arătat, că balonul. „Cirrus“ s'a înălțat la cea mai mare înălțime, și anume la 81,500 de metrii, unde temperatura a fost 67  sub zero.

„Victoria“, institut de credit și economii, societate pe acții. Sediul: Arad, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2. (vis- -vis de casa orașului) —  ntemeiat la 1887. — Capital de acții: fl. 300.000; Fond de rezervă fl. 90.000. — Depuneri: fl. 800.000: Circulația anuală: fl. 14,000.000. Primeșce depuneri spre fructificare, după cari solvesce 5% interese fără privire la termenul de abdicere. Darea de venit după interese încă o solvesce institutul separat. După starea casei, depuneri p n  la fl. 1000 să restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere. Depuneri să pot face și redica și prin post  și să efeptuesc momentan după sosirea comandai. — Direcțiunea institutului.

CONCURSE.

Pentru stațiunea  nv țat resc  din Șomoscheș, comitatul Arad, protopopiatul Boroș- neului, să escrie concurs cu termin de alegere de 30  ile dela prima publicare.

Emolumintele sunt: 1) Bani gata 300 fl.; 2) locuința sub un edificiu cu celalalt învățatoriu; 3) 8 orgii de lemne, din cari să va  nc lđi și școla; 4) 4 jugere de p m nt cu dreptul de p șiuine; 5) 10 fl. conferință; 6) 5 fl. scripturistica; 7) 1/2 grădină; 8) dela  nmorm nt ri unde va fi poftit 40 cr.

Cei ce vor reflecta la acest post sunt poftiți recuresele lor adresate comitetului parochial să le subst rn  P. On. Domn protopop Ioan Cornea,  n Boroșjen , provădute cu t te documintele de lipsă, conform reg. pentru org.  nv ț m ntului, p n  la  iua alegerii, av nd recurenței a să presenta în sfta biserică spre a-și arăta desteritatea în c ntare și tipic.

Cei ce vor documenta vrednicie despre conducerea corului vocal deja înființat vor fi preferiți.

Șomoscheș, la 5/17 Martie 1896.

Comitetul parochial.

Cu știrea mea: IOAN CORNEA, m. p. protopresviter.

—□—